

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **SVETA s.r.o.,** se sídlem Vitošská 3414, Praha 4, zastoupen JUDr. Martinem Sochorem, advokátem se sídlem Praha 7, Veletržní 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2008, čj. OAM-15-682/2007, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze, ze dne 5. 4. 2011, čj. 6 Ca 250/2008 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 2400 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Martina Sochora, advokáta se sídlem Praha 7, Veletržní 10, do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Ministerstvo vnitra České republiky, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 23. 6. 2008., čj. OAM-15-682/2007, uložilo žalobci povinnost uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním cizince V. L. (dále též „cizinec“) ve výši 16 606 Kč. Tyto náklady se ve smyslu § 123 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uhradí z prostředků cizince, a pokud to nelze, uhradí je osoba, která se k tomu zavázala v pozvání cizince.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného v zákonné lhůtě žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) z důvodu nezákonnosti, neboť žalovaný před vydáním napadeného rozhodnutí řádně nezjistil skutkový stav. Žalobce potvrdil, že pana L. do České republiky pozval za účelem navázání obchodních vztahů, k dohodě však nedošlo. Zakoupil mu proto jízdenku zpět na Ukrajinu a požádal ho o zaslání důkazu o tom, že se již nezdržuje v ČR. Z toho důvodu cizinec zaslal kopii svého pasu s razítkem z Generálního konzulátu ČR ve Lvově. Žalobce nevyloučil, že cizinec se poté mohl do ČR nelegálně vrátit, avšak toto jednání již nemohl ovlivnit. Správní orgán nezjistil, zda cizinec skutečně opustil ČR a následně se nelegálně vrátil anebo vůbec z území nevycestoval.

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě trval na tom, že cizinec v mezidobí neopustil území republiky. Tvrzené zakoupení cestovního lístku neprokazovalo opak. Odkázal na tvrzení cizince v řízení o správním vyhoštění, že pas odevzdal jednateli žalobce a nadále setrval na území ČR. Proto byly splněny zákonné podmínky, aby správní orgán uložil žalobci povinnost nahradit náklady správního vyhoštění cizince.

[4] Městský soud rozsudkem ze dne 5. 4. 2011, čj. 6 Ca 250/2008 - 41, zrušil rozhodnutí žalovaného, kterému vrátil věc k dalšímu řízení. Přisvědčil žalobci, dle kterého správní orgán rozhodoval na základě nedostatečných skutkových zjištění. Mezi účastníky nebylo sporu, že V. L. přicestoval do ČR na základě pozvání žalobce a byl zde oprávněn pobývat na základě víza do 10. 1. 2006. Sporným však bylo, zda cizinec v průběhu této doby vycestoval z ČR. Cizinec v řízení o správním vyhoštění tvrdil, že z ČR nevycestoval, protože svůj cestovní doklad předal spolu s finanční částkou jednateli žalobce, který měl obstarat pracovní vízum, což se nestalo. Skutková zjištění žalovaného jsou však nedostatečná. Žalovaný se nevypořádal s tvrzením žalobce, že se cizinec měl 24. 11. 2005 nacházet ve Lvově, kde měl na Generálním konzulátu podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu v ČR, což dokládal kopií cestovního pasu. Tento důkaz však žalovaný podle názoru městského soudu vůbec nehodnotil a s údaji v něm uvedenými se vůbec nevypořádal. Ukončení pobytu cizince na území ČR po skončení platnosti jeho víza, které je rozhodující pro uložení povinnosti nahradit náklady správního vyhoštění, tak nebylo v řízení dostatečně objasněno. Rovněž závěr, že cizinec od konce října 2005 nevlastnil cestovní doklad, je zpochybňován listinou předloženou zástupcem žalovaného při ústním jednání, podle které cizinec podepsal prohlášení o ztrátě cestovního pasu na Hlavním nádraží dne 24. 4. 2006. Městský soud proto uzavřel, že žalovaný nevydal rozhodnutí na základě skutkového stavu, o němž nebyly důvodné pochybnosti, a soud tudíž nemohl přezkoumat, zda správní orgán věc posoudil správně.

III.

[5] Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Namítl, že soud nevycházel ze správně zjištěného skutkového stavu, a že hodnotil důkazy jednotlivě, nikoliv ve vzájemných souvislostech. Odmítl názor soudu, že se ve správním rozhodnutí nezabýval tím, že se cizinec údajně nacházel 24. 11. 2005 ve Lvově na Ukrajině. Toto tvrzení konfrontoval s ostatními důkazy, především s výpovědí samotného cizince, s tvrzením žalobce, s kopií cestovního dokladu a s písemnými materiály opatřenými v řízení o správním vyhoštění. Dospěl k názoru, že cizinec u sebe neměl od

října 2005 svůj cestovní doklad, a proto nemohl legálně vycestovat z území ČR. Byl to naopak městský soud, kdo nehodnotil důkazy v jejich souhrnu, ale pouze jednotlivě. Stěžovatel zpochybnil důkaz kopií cestovního dokladu cizince s razítkem Generálního konzulátu ČR ve Lvově, neboť z něj nevyplývá, že by cizinec požádal o povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR a rovněž neosvědčuje jeho osobní návštěvu konzulátu na Ukrajině. Podle platné právní úpravy v roce 2005 nebylo vyžadováno osobní podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadě, jako je tomu nyní. Tento důkazní prostředek proto dle mínění stěžovatele nemá důkazní hodnotu a neobstojí v konfrontaci s dalšími provedenými důkazy, mimo jiné s ucelenou výpovědí cizince v řízení správním vyhoštění, ve které uváděl, že odevzdal cestovní doklad jednateli žalobce za účelem legalizace pobytu v ČR. Považuje za zřetelně nevěrohodné žalobcovo tvrzení, že mu sám cizinec zaslal kopii cestovního dokladu s blíže nic nedokazujícím razítkem. Cizinec totiž neměl k takovému postupu žádný racionální důvod. Městský soud byl v soudním řízení oprávněn doplňovat důkazní řízení. Jde o důkaz listinou označenou jako Prohlášení o ztrátě. Soud by však měl důkaz provést, tj. vyslechnout k tomuto důkazu obě strany sporu a zhodnotit jeho obsah, tím spíše, pokud jej označí za důvod pro zrušení správního rozhodnutí. Pokud by městský soud důkaz řádně provedl, musel by dospět k názoru, že tento důkaz musí odmítnout jako nezpůsobilý, protože na něm chybělo datum podání, razítko i podpis orgánu policie, který prohlášení přijal. Stěžovatel trval na tom, že se řádně vypořádal se všemi důkazy. Žalobce měl odpovědnost zvoucí osoby uhradit náklady správního vyhoštění. Žalobce neunesl důkazní břemeno a nevyvázal se z této povinnosti. Postup městského soudu by mohl představovat návod, podle kterého by si každý žalobce mohl prodloužit řízení u krajského soudu předložením jakéhokoli listinného důkazu a soud by vždy zrušil žalobou napadené rozhodnutí, aniž by sám hodnotil předložený důkaz a jeho vliv na rozhodnutí ve věci. Rozsudek soudu podle něj neměl oporu ve správním spisu a byl nezákonný, neboť soud posoudil právní otázku nesprávně. Stěžovatel rovněž upozornil na to, že městský soud současně uložil žalovanému povinnost uhradit náklady řízení. V případě zrušení rozsudku městského soudu Nejvyšším správním soudem by se jednalo o plnění z právního důvodu, který odpadl. Nejvyšší správní soud by proto měl sám rozhodnout o povinnosti advokáta vrátit náhradu nákladů řízení nebo uložit žalovanému povinnost o vrácení těchto nákladů rozhodnout.

IV.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozsudek městského soudu byl řádně odůvodněn. Stěžovatel vytkl městskému soudu pouze to, že nevycházel ze zjištěného stavu věci a neposuzoval všechny důkazy jednotlivě a v jejich souhrnu, což by však bylo důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., který stěžovatel neuplatnil. Prohlášení o ztrátě cestovního pasu navrhl jako listinný důkaz žalobce, avšak ze správního spisu jej vydal sám žalovaný. Žalobce tuto listinu navrhl, aby zpochybnil věrohodnost cizince, neboť stěžovatel i přes existenci této listiny neměl pochybnost o věrohodnosti tohoto svědka. I ve světle tohoto důkazu bylo zrušení rozhodnutí žalovaného oprávněné. Nepřípustnost tohoto důkazu mohl žalovaný uplatnit již v řízení před městským soudem. Pokud tak neučinil, je jeho stížnost nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Rozsudku městského soudu vytkl pouze to, že nesprávně přiznal na nákladech řízení částku o jeden úkon právní služby nižší, neboť účast u soudního jednání byla považována za jediný úkon, ačkoli bylo jednání přerušeno a městský soud v něm pokračoval až odpoledne.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná. Ustanovení § 3 správního řádu zakotvuje zásadu materiální pravdy. Podle tohoto ustanovení správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, tedy se zásadou legality, zásadou zákazu zneužití pravomoci, resp. zákazu zneužití správní úvahy, zásadou proporcionality a ochrany dobré víry, zásadou ochrany veřejného zájmu, zásadou nestranného přístupu a zásadou legitimního očekávání (srov. J. Vedral: Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha : Bova Polygon, 2012, s. 112). Ustanovení § 3 správního řádu je konkretizováno v § 50 a násl. správního řádu, který je věnován podkladům pro vydání rozhodnutí. Podle § 50 odst. 3 pokud má být v řízení uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

[10] Z rozsudku městského soudu napadeného kasační stížností vyplývá, že zrušil žalobou napadené rozhodnutí s odkazem na § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Soud zruší podle tohoto ustanovení napadené rozhodnutí pro vady řízení proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Z rozsudku vyplývá, že důkazy, které byly ve správním řízení provedeny a rovněž ty, o které doplnil důkazní řízení při ústním jednání, dosud nepřesvědčily soud o tom, že správní orgán správně uložil žalobci povinnost uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním cizince.

[11] Nejvyšší správní soud se při rozhodování o kasační stížnosti zabýval i tím, zda případně nebyl dán důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Žalovaný totiž poté, co v odůvodnění konstatoval obsah správního řízení, rozhodnou právní úpravu a stanovisko žalobce, pouze stručně zmínil, že cizinec byl oprávněn na základě pozvání pobývat v ČR do 10. 1. 2006, avšak nevycestoval a na území ČR se zdržoval protiprávně bez cestovního dokladu. Poznamenal, že měl při rozhodování k dispozici též spis o správním vyhoštění a konstatoval z něj stanovisko cizince o tom, že měl svůj cestovní pas předat jednateli žalobce. Žalobou napadené rozhodnutí však neobsahuje podrobnější zdůvodnění, proč dal stěžovatel při rozhodování přednost skutkové verzi zajištěného cizince před tvrzením žalobce o tom, že cizinec v mezidobí opustil ČR. Stěžovatel pouze velmi stručně zmiňuje, že tvrzení žalobce o ukončení pobytu a nedovoleném překročení státní hranice je v rozporu s výpovědí cizince. Bližší vyhodnocení tohoto rozporu však v rozhodnutí chybí. Rovněž pokud stěžovatel uvádí, že z podkladových materiálů, z výpovědi cizince i z předložené fotokopie cestovního dokladu plyne, že cizinec neměl od konce října 2005 cestovní doklad, a proto nemohl legálně vycestovat, není takové tvrzení výsledkem řádného zhodnocení důkazních prostředků, ale pouze stručným názorem stěžovatele, který není podložen podrobnou argumentací. V ní byl stěžovatel povinen vypořádat se především s tvrzením žalobce, že cizinec území ČR fakticky opustil. Stěžovatel měl rovněž

uvést důvody, proč případně neobstojí žalobcův argument, že mu cizinec zaslal kopii cestovního dokladu poštou.

[12] Městský soud postupoval správně, pokud se rozhodl ve věci provést ústní jednání, při kterém provedl účastníky navržené důkazy. Po jejich vyhodnocení dospěl k závěru, že ani po doplnění dokazování nelze spolehlivě konstatovat, že žalobou napadené rozhodnutí obstojí. Proto výrok o povinnosti žalobce uhradit náklady správního vyhoštění cizince dosud neměl oporu ve správním spisu.

[13] Proti oběma výše nastíněným výhradám, tzn. nedostatku důvodů napadeného rozhodnutí a skutečnosti, že skutkový stav nebyl řádně zjištěn, směřuje stěžovatel své námitky, ačkoliv je formálně nerozlišuje. Není důvodná námitka, že městský soud nevycházel ze zjištěného skutkového stavu a správně nevyhodnotil zjištěné skutkové okolnosti. Obsahu napadeného rozhodnutí neodpovídá tvrzení, že se v něm stěžovatel vypořádal s námitkou o pobytu cizince v listopadu 2005 na Ukrajině. Uvedené tvrzení je v rozhodnutí zmíněno pouze v úvodu při rekapitulaci stanoviska žalobce. Dále jej však stěžovatel nehodnotí a nevysvětluje, proč dal přednost tvrzení, že cizinec území ČR v mezidobí neopustil. Lze předpokládat, že uvěřil následné výpovědi cizince v řízení o správním vyhoštění, že již v říjnu 2005 odevzdal cestovní doklad žalobci. Přesto chybí úvaha, proč nelze zohlednit údaj v cestovním pasu z listopadu 2005. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti zdůrazňuje, že otisk razítka v cestovním dokladu neprokazuje, že žalobce skutečně navštívil v listopadu 2005 konzulát na Ukrajině a zmiňuje právní úpravu, která nevyžadovala osobní účast u takového úkonu, lze jen konstatovat, že tyto argumenty měly být uvedeny již v žalobou napadeném rozhodnutí. Chybějící důvody rozhodnutí totiž nelze doplňovat teprve v soudním řízení správním, ve vyjádření k žalobě, popř. v kasační stížnosti.

[14] Stěžovatel namítl nesprávný postup městského soudu při hodnocení listinného důkazu provedeného při ústním jednání označeného jako Prohlášení o ztrátě. Podle stěžovatele je sice možné důkazní řízení doplňovat při jednání před soudem, ale soud v takovém případě *„měl důkaz provést, tj. vyslechnout k tomuto důkazu obě strany sporu"*. Tato námitka rovněž není důvodná. Z protokolu o ústním jednání ze dne 5. 4. 2011 bezpečně vyplývá, že při ústním jednání byl tento důkaz řádně proveden, soud přečetl obsah této listiny. Jde o standardní způsob provedení listinného důkazu, kdy je listina představující jeden z důkazních prostředků při ústním jednání přečtena. Stěžovatel na předložení tohoto dokladu již při ústním jednání reagoval, tvrdil, že není zřejmé, kdy a jakým způsobem byl tento doklad Policii předložen. V závěrečném návrhu stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že jde o neověřitelný a neverifikovatelný doklad. Nemá proto oporu v soudním spisu námitka, že stěžovatel neměl procesní možnost na uvedený důkaz patřičně reagovat.

[15] Pokud stěžovatel namítl, že jde o doklad bez data vydání, bez úředního razítka a podpisu orgánu, který podání přijal, je třeba zdůraznit, že městský soud nezrušil napadené rozhodnutí s tím, že po zhodnocení důkazních prostředků měl stěžovatel rozhodnout jinak. Zrušil jej proto, že měl pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. K těmto pochybnostem přispělo i Prohlášení o ztrátě. Kasační námitky by případně mohly mít místo tehdy, pokud by soud na základě uvedeného důkazu vyslovil závěr o jiném skutkovém stavu, než ke kterému dospěl žalovaný. To se však nestalo. Bude na stěžovateli,

aby uvedený důkaz v dalším řízení řádně vyhodnotil, zabýval se jeho obsahem a posoudil jej i ve vztahu k ostatním shromážděným důkazům. Rozhodně nejde o nežádoucí precedens, spočívající v účelovém předkládání důkazních prostředků při soudním jednání, které by byly způsobilé prodloužit pobyt cizince na území ČR. Jak již bylo uvedeno, pochybnosti o dostatku důvodů pro vydání rozhodnutí bylo třeba mít již jen z jeho odůvodnění. Tyto pochybnosti nerozptýlil ani zmiňovaný důkaz. Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší hypoteticky uvažovat o tom, jak by byl případně tento důkaz hodnocen za situace, pokud by bylo napadené rozhodnutí řádně odůvodněno. Rozhodně však nelze postup městského soudu chápat jako nežádoucí návod pro jiná obdobná řízení.

[16] Zbývá doplnit, že kasační námitka o hodnocení Prohlášení o ztrátě nebyla nepřípustná podle § 104 s. ř. s., jak uvádí žalobce ve vyjádření k podané žalobě. Kasační stížnost v tomto případě podal žalovaný. U něj z podstaty věci nelze uvažovat o tom, zda měla podaná kasační námitka svůj předobraz v podané žalobě. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 7. 2008, čj. 1 Ans 5/2008 - 104, vyslovil, že „*zákaz uvádět v řízení o kasační stížnosti nové právní důvody, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), dopadá pouze na takového stěžovatele, který byl v řízení před krajským soudem žalobcem. Žalovaný správní orgán, který podává kasační stížnost, může argumentovat jakýmikoli právními důvody, a to bez ohledu na to, jakou procesní obranu uplatnil ve vyjádření k žalobě a zda takové vyjádření vůbec podal*“. Kasační námitka nadto směřovala do hodnocení tohoto důkazního prostředku městským soudem. Jak soud tento důkaz vyhodnotí, se stěžovatel mohl dozvědět až z odůvodnění rozsudku. I proto tuto námitku nemohl uplatnit dříve a nelze mu vytýkat, že tak učinil až v kasační stížnosti.

[17] Pokud se stěžovatel v závěru kasační stížnosti zabývá případným uložením povinnosti vrátit v mezidobí vyplacené náklady řízení, předpokládá tato argumentace procesní úspěch stěžovatele v kasační stížnosti, tedy stav, kdy bude rozsudek městského soudu zrušen. Pro takový postup neshledal Nejvyšší správní soud důvod. Proto ani této části kasační stížnosti nemohl přiznat důvodnost.

[18] Nejvyšší správní soud nyní nikterak nepředjímá, zda došlo k naplnění podmínek dle § 123 odst. 6 zákona o pobytu cizinců a zda má žalobce povinnost zaplatit náklady související se správním vyhoštěním cizince. Toto posouzení závisí na řádném zhodnocení skutkového stavu, které stěžovatel provede v dalším řízení.

[19] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti zmínil, že dle jeho mínění mu byly přiznány náklady řízení v nesprávné výši. Ačkoli jednání probíhalo dne 8. 3. 2008 od 9:00 hod. a pokračovalo po přestávce od 12:30 hod., považoval městský soud účast právního zástupce za jediný úkon právní služby. Za každé dvě započaté hodiny mu však měl přiznat odměnu za samostatný úkon. Celková náhrada nákladů řízení tedy měla činit 14 000 a nikoli 11 600 Kč.

[20] Ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. vylučuje podání kasační stížnosti jen proti výroku o náhradě nákladů řízení. K prolomení tohoto pravidla dochází pouze výjimečně. V případě, kdy kasační stížnost ve věci samé je nedůvodná, ale důvodná je do výroku o nákladech řízení, je nutné zrušit výrok soudu o nákladech řízení a ve věci samé kasační

stížnost zamítnout (v podrobnostech srov. usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 1. 7. 2010, čj. 7 Afs 1/2007 - 64).

[21] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu byl v označené věci konfrontován s případy, kdy součástí kasačních námitek bylo i tvrzení o nesprávném určení náhrady nákladů řízení. Šlo tedy o posouzení, jaké námitky musí obsahovat kasační stížnost, aby bylo případně možné přezkoumat rovněž výrok o náhradě nákladů řízení. V souzené věci je však situace z procesního hlediska odlišná. Žalobce nepodal proti rozhodnutí městského soudu kasační stížnost, neboť mu bylo ve věci samé vyhověno. I proto zmínil náklady řízení toliko ve vyjádření ke kasační stížnosti.

[22] Přezkum správních rozhodnutí i rozhodnutí krajských soudů ve správním soudnictví není přezkumem neomezeným. Rozsah a důvody přezkumu musí být, s výjimkou okolností, ke kterým soudy přihlížejí z úřední povinnosti, vtěleny do žalobních bodů resp. důvodů kasační stížnosti. Soudní řád správní tedy předpokládá existenci případů, kdy je přezkoumávané rozhodnutí resp. dosavadní řízení stiženo určitou nesprávností, avšak soud jej z tohoto důvodu nezruší např. proto, že tuto nesprávnost účastník řízení nenamítal a současně nedosáhla takové intenzity, aby k ní soud musel přihlédnout z úřední povinnosti. Tomu ostatně koresponduje i § 104 odst. 2 s. ř.s. o nepřípustnosti kasační stížnosti směřující jen proti výroku o nákladech řízení.

[23] Rozšířený senát zdejšího soudu ve shora uvedeném rozhodnutí nedal a nemohl dát všeobecnou odpověď, jak postupovat tehdy, pokud z povahy věci nemohla být námitka o nesprávnosti výpočtu nákladů řízení obsažena v kasační stížnosti. Nelze očekávat, že žalovaný v procesním postavení stěžovatele bude rozsudku krajského soudu vytýkat nesprávné stanovení nákladů řízení v nižší částce, než by tomu správně mělo být. V případě důvodnosti takové námitky by totiž musel hradit náklady řízení ve vyšší částce.

[24] Rozšířený senát v závěru svého rozhodnutí zmiňuje situace, se kterými byl konfrontován Ústavní soud a které jsou procesně obdobné projednávané věci. Např. nálezem ze dne 19. 6. 2007, sp. zn. II. ÚS 187/06, zrušil Ústavní soud rozsudek Městského soudu v Praze jen ve výroku, jímž bylo žalovanému uloženo zaplatit stěžovatelce na náhradu nákladů řízení částku (pouze) 2000 Kč, a to k ústavní stížnosti žalobkyně (stěžovatelky), směřující toliko do nákladů řízení. Ve věci projednávané Ústavním soudem zrušil městský soud rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Výrok o nákladech, jímž přiznal žalobkyni toliko náhradu ve výši soudního poplatku a nepřiznal jí náhradu za náklady řízení vynaložené na zastoupení advokátem, odůvodnil tím, že sama stěžovatelka má právnické vzdělání a vykonává činnost advokáta a měla by tudíž být schopna hájit své zájmy dostatečně kvalifikovaným způsobem sama. Toto rozhodnutí napadl žalovaný kasační stížností směřující do výroku o věci samé, která byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu zamítnuta. V podané ústavní stížnosti stěžovatelka tvrdila, že napadeným výrokem rozsudku městského soudu bylo zasaženo do jejích práv garantovaných čl. 3, čl. 36 odst. 1, čl. 37 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod a porušeno i ustanovení § 35 odst. 2 a § 57 odst. 2 s. ř. s. Ústavní soud tomuto názoru stěžovatelky přisvědčil a v odůvodnění svého nálezu uvedl, že *„ústavně garantované právo na právní pomoc zahrnuje (zásadně vyjma řízení, pro něž je předepsáno obligatorní zastoupení)*

právo účastníka zvolit si, zda se nechá zastoupit a případně též kým. Důvody tohoto kroku nelze spatřovat jen v nedostatku příslušného právního vzdělání, jak by se podávalo z napadeného rozhodnutí, ale např. i ve vyšší míře objektivity zástupce, jeho konkrétní specializace na daný případ apod.

[25] Nejvyšší správní soud nicméně shledává podstatné skutkové odlišnosti pokud jde o obsah výhrady žalobce o přiznání nákladů řízení, které podle jeho přesvědčení plně odůvodňují jiné řešení, než ke kterému se přiklonil Ústavní soud ve zmíněné věci. Je nepochybně podstatný rozdíl, pokud soud vůbec nepřizná náklady řízení s odůvodněním, že osoba jednající za žalobce disponuje potřebným právnickým vzděláním a případem, kdy je předmětem rozdílného hodnocení délka trvání jednoho úkonu právní služby - ústního jednání a ostatní náklady řízení soud žalobci přiznal. Nejvyšší správní soud rovněž dovodil, že formální vzdělání osoby jednající za účastníka řízení jej nemůže v konečném důsledku diskvalifikovat v právu na právní pomoc. V souzené věci však o takový zásah nešlo. Městský soud žádným způsobem nezasáhl do ústavního práva žalobce na spravedlivý proces. Proto Nejvyšší správní soud při vědomí § 104 odst. 2 s. ř. s. neshledal žádný důvod se touto otázkou věcně zabývat z úřední povinnosti.

[26] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným ani nezákonným, kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[27] Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil vůči stěžovateli. Nejvyšší správní soud úspěšnému žalobci přiznal odměnu v souladu s § 7, § 9 odst. 3 a § 11 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za jeden úkon právní služby 2100 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti), dále byla přiznána náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky. Zástupci žalobce se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2400 Kč. Tuto částku je povinen stěžovatel zaplatit žalobci na účet advokáta JUDr. Martina Sochora do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. června 2012

JUDr. Jan Passer
předseda senátu